

F U N D A C J A

CIVIS
POLONUS

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI W 2004 ROKU

Fundacja Civis Polonus została założona w 1996 roku przez czterech Fundatorów, zajmujących się edukacją obywatelską: Jacka Kowalskiego, Jacka Królikowskiego, Tomasza Masnego, Cezarego Trutkowskiego.

Fundacja stawia sobie za **CEL** zwiększanie rozumienia i zainteresowania sprawami publicznymi na poziomie lokalnym, krajowym, ponadnarodowym.

Nasz punkt widzenia wywodzi się z toquevillowskiej tradycji myślenia o dobrym państwie jako wspólnoty samoorganizujących się, kompetentnych, zaangażowanych obywateli.

Kompetentni obywatele, to tacy, którzy znają swoje uprawnienia, umiejący z nich korzystać. To partnerzy administracji publicznej a nie jej petenci.

Zaangażowani, czyli wierzących w to, że ich udział w życiu wspólnoty ma sens, może coś zmieniać. Ta wiara dopiero stanowić może fundament aktywnych postaw.

Fundacja **Civis Polonus**

Warszawa ul. Odyńca 61/74,

Tel: 0505002964, 0606635473, 0501870475

NIP 525-21-03-104

Regon 013215791

Konto: Bank Millennium 42 1160 2202 0000 0000 3424 6480

www.civispolonus.org.pl

PROGRAMY FUNDACJI realizowane w 2004 roku

O DEMOKRACJI LOKALNEJ

Celem tego programu było zapoznanie uczniów bemowskich szkół (dzielnica Warszawy) z najważniejszymi aktorami demokracji lokalnej, przede wszystkim z Radą Dzielnicy, ale także burmistrzem, prasą lokalną, organizacjami pozarządowymi.

Adresatami programu byli wszyscy uczniowie bemowskich gimnazjów, uczniowie ostatniej klasy jednej szkoły podstawowej.

Program składał się z dwóch głównych etapów:

- **szkolnego**, w którym wzięli udział uczniowie wszystkich wymienionych wyżej szkół
- **dzielnicowego**, do którego zostali zaproszeni uczniowie, którzy wygrali szkolne wybory do Młodzieżowej Rady Dzielnicy.

Etap szkolny

Ten etap składał się z dwóch głównych przedsięwzięć: warsztatów edukacyjnych oraz wyborów do Młodzieżowej Rady Dzielnicy.

Półtoragodzinne warsztaty edukacyjne dotyczące roli i kompetencji burmistrza, rady dzielnicy, zasad kampanii wyborczej oraz przeprowadzania wyborów do Rady Dzielnicy były przeprowadzone w każdej klasie. A więc każdemu oddziałowi zostały dostarczone trzy takie warsztaty. W sumie w pierwszej fazie wzięło udział około **2733 uczniów**.

Warsztaty prowadzone były przez nauczycieli ze szkół zaangażowanych w projekt.

Po zakończeniu realizacji warsztatów zostały zorganizowane wybory do Młodzieżowej Rady Dzielnicy, które miały miejsce w każdej szkole. Szkoła stała się okręgiem wyborczym. Przez trzy dni prowadzona była kampania wyborcza, czwartego dnia odbyły się wybory, a piątego ogłoszono wyniki. Zwycięzcy – kilka osób ze szkoły wzięło udział w drugim etapie programu.

Etap dzielnicowy

Do udziału w tym etapie programu zostało zaproszonych około 40 uczniów – zwycięzców wyborów do Młodzieżowej Rady Dzielnicy.

W czasie czterech dni trwania programu mieli okazję wczuć się w rolę radnych dzielnicy. Osią tego etapu była praca nad uchwałą Młodzieżowej Rady Dzielnicy dotycząca ważnego problemu dla młodzieży Bemowa. Uczestnicy zostali podzieleni na komisje, w których obradowali nad problemem. Na tym etapie uczestnicy dysponowali podstawową wiedzą o tych instytucjach wyniesioną z zajęć warsztatowych prowadzonych w szkołach. Zadaniem organizatorów było zatem przyczynienie się do pełniejszego zrozumienia przez uczestników mechanizmów polityki na poziomie lokalnym. Celowi temu podporządkowana była struktura poszczególnych dni, na którą składały się wykłady, spotkania z przedstawicielami instytucji, warsztaty pozwalające zrozumieć istotę ich działania oraz każdego dnia symulacje prac Rady Dzielnicy.

Ta część programu prowadzona była w całości przez pracowników Fundacji *Civis Polonus*.

fot. 1 Obrady Młodzieżowej Rady Dzielnicy, spotkanie z Burmistrzem Dzielnicy Bemowo

fot.2 Praca w komisjach nad uchwałą Młodzieżowej Rady Dzielnicy

Efektem programu jest wypracowanie mechanizmów konsultowania decyzji dotyczących młodzieży, podejmowanych przez władze lokalne z samymi zainteresowanymi.

MŁODZIEŻOWA RADA DZIELNICY

Pracowniczki Fundacji prowadzą zajęcia z uczniami wybranymi do Młodzieżowej Rady Dzielnicy, w ramach programu „O Demokracji Lokalnej”.

Młodzieżowi Radni zajmują się z jednej strony organizacją przedsięwzięć dla młodzieży Bemowa, a z drugiej opiniują decyzje dotyczące młodzieży podejmowane przez Radę Dzielnicy.

Do tej pory został opracowany kalendarz przedsięwzięć, które zainicjuje Młodzieżowa Rada Dzielnicy. W roku 2005 zostanie zorganizowany koncert hip hopu, szkolny turniej piłki nożnej oraz rajd rowerowy.

CIVIS POLONUS LOKALNIE

Pięciodniowy program *Civis Polonus - Lokalnie* był propozycją spędzania czasu wolnego w czasie ferii zimowych. Miał on miejsce w Warszawie w dniach 02.02 – 06.02.2004. Jego celem było dostarczenie wiedzy o instytucjach demokracji lokalnej oraz umiejętności przydanych do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym. Temu pierwszemu celowi służyły zajęcia przedpołudniowe, w ramach których uczestnicy programu spotykali się z przedstawicielami kolejnych instytucji. Natomiast drugiemu priorytetowi poświęcony był blok zajęć popołudniowych, czyli warsztatów kształtujących umiejętności społeczne.

Program miał ułatwić gimnazjalistom zrozumienie działania państwa na poziomie miasta. Dlatego też w czasie jego trwania zostaną przedstawione następujące instytucje:

- **organy stanowiące** – rada dzielnicy. Umożliwi to zrozumienie, w jaki sposób podejmowane są uchwały, definiowane kierunki rozwoju dzielnicy. Chodzi także o wytłumaczenie procedur pracy rady dzielnicy
- **organy wykonawcze** - urząd dzielnicy. Wyjaśnienie podziału zadań między tymi instytucjami oraz zapoznanie uczestników ze strukturą poszczególnych urzędów.
- **organy sądownicze** - sąd rejonowy. Przewiedzenie spraw jakie rozpatruje sąd rejonowy, procedury ich zgłaszania.

W programie zostały uwzględnione także:

- **media lokalne** - przedstawiciele "czwartej władzy". Zależało nam na pokazaniu roli mediów jako instytucji kontrolujących władzę i reprezentujących opinię publiczną.
- **organizacje pozarządowe**. Prezentacja roli organizacji pozarządowych jako instytucji pożytku publicznego. Zaprezentowano dziedziny, w których NGOsy pełnią istotną funkcję pomocniczą.

Gimnazjaliści poznawali wymienione wyżej instytucje poprzez odwiedzanie ich, prezentacje poszczególnych treści, spotkania oraz możliwość dyskusji z ich przedstawicielami. Uważamy, że jest to atrakcyjna forma, która ułatwi przyswojenie wiedzy na temat zasad ich działania.

Program *Civis Polonus - Lokalnie* skierowany był do uczniów warszawskich gimnazjów (dzielnica Bemowo).

fot. 3 Uchwalanie budżetu Dzielnicy

PRACA Z DZIEĆMI NADPOBUDLIWYMI – STRATEGIE WYCHOWAWCZE

Fundacja Civis Polonus we współpracy z Niepubliczną Placówką Doskonalenia Nauczycieli Centrum CBT zorganizowała 2 szkolenia dla nauczycieli dzieci z zachowaniami problemowymi.

Celem warsztatu było dostarczenie nauczycielom wiedzy o istocie zespołu nadpobudliwości psychoruchowej (ADHD), strategiach postępowania z uczniem z ADHD, prawach dzieci z ADHD i zasadach ich ograniczania

W trakcie Warsztatu uczestnicy przekazywano wiedzę i umiejętności dotyczące:

Zespołu Nadpobudliwości Psychoruchowej:

- Objawów, przebiegu i rokowania w zespole nadpobudliwości psychoruchowej;
- Zadania i obowiązki szkoły w modelu pracy z nadpobudliwym dzieckiem. Piramida pomocy na terenie szkoły;
- Podstawy rozróżniania objawów, od problemów z zachowaniem;

- Specyficzne strategie ukierunkowane na radzenie sobie z objawami ADHD, praktycznie planowanie interwencji w klasie;
- Identyfikacja konkretnych zaburzeń problemowych, określanie celu i zakresu interwencji na terenie klasy i szkoły;
- Dostrzeganie pozytywnych zachowań dziecka, wykorzystywanie w pracy pozytywnej motywacji
- System zasad i konsekwencji na terenie klasy i szkoły;
- Radzenie sobie z wybuchem dziecka. Budowanie modelu zapewniania bezpieczeństwa w przypadku niekontrolowanych zachowań na terenie szkoły;
- Współpraca domu i szkoły – podstawowe wiadomości;
- Radzenie sobie z problemem wypalenia zawodowego podstawowe wiadomości.

Praw dziecka z zachowaniami problemowymi:

- Istoty praw człowieka oraz istoty praw dziecka w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dziecka z zachowaniami problemowymi w szkole;
- Zakresu uprawnień wynikających z poszczególnych praw dziecka;
- Sytuacji w których prawa dziecka można ograniczyć oraz zasad takich ograniczeń;
- Najczęściej łamanych praw dzieci z zachowaniami problemowymi, dzieci z zaburzeniami rozwojowymi takimi jak ADHD, zespół Aspergera oraz dzieci ze specyficznymi problemami szkolnymi;
- Istniejących sposobów i procedur egzekwowania praw dziecka w szkole.

W wyniku tych szkoleń 50 nauczycieli zostało zapoznanych z metodami pracy z trudnymi dziećmi.

Zarząd Fundacji

Joanna Pietrasik – vice prezes, politolog, obecnie studiuje w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej UW, stypendystka Fundacji im Heinricha Boella. Przez rok współpracowała z Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej jako koordynator programów ds. organizacji pozarządowych. Współorganizator pierwszej edycji programu *Civis Polonus*. Prowadziła zajęcia w ramach programów skierowanych do młodzieży: „Ekonomia dla liderów”, członek „Młodzieżowego Forum Obywatelskiego” działającego przy Centralnym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli. Absolwentka Szkoły Praw Człowieka Fundacji Helsińskiej, z uprawnieniem do prowadzenia działań edukacyjnych w dziedzinie praw człowieka. Uczestniczka Szkoły Trenerów Organizacji Pozarządowych (STOP).

Olga Pucek – prezes, socjolog, doktorantka w Szkole Nauk Społecznych przy Polskiej Akademii Nauk, studia na Uniwersytecie Warszawskim i Uniwersytecie w Bielefeld (Niemcy). Przez dwa lata współpracowała z Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej jako koordynator programów ds. społeczeństwa obywatelskiego. Badacz w Instytucie Spraw Publicznych. Współorganizator pierwszej edycji programu *Civis Polonus*. Prowadziła zajęcia w ramach programów edukacyjnych skierowanych do młodzieży: „Ekonomia dla liderów”, członek „Młodzieżowego Forum Obywatelskiego” działającego przy Centralnym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli, Polsko - Niemieckiego Stowarzyszenia Naukowo-Kulturalnego „GFPS”. Absolwentka Szkoły Praw Człowieka Fundacji Helsińskiej, z uprawnieniem do prowadzenia działań edukacyjnych w dziedzinie praw człowieka.

Monika Szaniawska – sekretarz, absolwentka Wydziału Zarządzania UW, obecnie studentka V roku w Instytucie Psychologii UW. Jest koterapeutą, współautorką programów profilaktycznych, uczestniczy w konsultacjach i wywiadach rodzinnych. Jest stażystką w Stowarzyszeniu OPTA, gdzie prowadzi szkolenia, poszerzające wiedzę i rozwijające umiejętności, konieczne w pracy z dziećmi, młodzieżą, rodzicami i wychowawcami (metodą grupowego treningu i warsztatów). Organizuje też wyjazdowe warsztaty socjoterapeutyczne i terapeutyczno-edukacyjne dla dzieci, młodzieży, rodziców i rodzin. Jest członkiem w kole naukowym „Psychiatria Dzieci i Młodzieży” przy Akademii Medycznej w Warszawie, oraz członkiem Polskiego Towarzystwa Terapii Poznawczej-Behawioralnej.